GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 26 juni 2023

Voorstelnummer : Z-23-117352/D/23/286591

Onderwerp : **Begroting 2024 en jaarrekening 2022 Wedeka bedrijven**

Stadskanaal, 9 juni 2023

Beslispunten

1. Kennis nemen van de voorlopige jaarrekening 2022 van Wedeka Bedrijven.
2. Kennis nemen van de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 van Wedeka Bedrijven.
3. Een zienswijze af te geven zoals in het voorstel is verwoord.
4. De consequenties na vaststelling van de Ontwerpbegroting 2024 van Wedeka Bedrijven, te verwerken in de gemeentelijke begroting 2024.
5. Het Dagelijks Bestuur van Wedeka op de hoogte brengen van dit besluit.

Aan de raad

Inleiding

1.1. Algemeen

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is een aantal momenten op jaarbasis vastgesteld waarop Wedeka de deelnemende gemeenten informeert met betrekking tot de financiële verantwoording aan de gemeenten.

Ontwerpbegroting

Op 1 mei van het lopende jaar dient het Dagelijks Bestuur van Wedeka de ontwerpbegroting en de meerjarenbegroting in aan de gemeenteraden.

Algemeen financieel kader

Op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet het Dagelijks Bestuur van Wedeka Bedrijven voor 30 april voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, het algemeen en financieel kader aanbieden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Jaarrekening

Op grond van de gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 34b) moet het Dagelijks Bestuur van Wedeka de voorlopige jaarrekening voor 30 april van het jaar volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan de raden van de deelnemende gemeenten zenden.

De bovengenoemde documenten beogen de invloed van de gemeenteraden op de ontwerpbegroting, het algemeen financieel kader en de jaarrekening te versterken. In de Wet gemeenschappelijke regeling is over de ontwerpbegroting, het algemene en financieel kader en de jaarrekening formeel het volgende geregeld:
De gemeenteraad kan op grond van artikel 35, derde lid, Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Dit is ook van toepassing op een begrotingswijziging.
De Wet gemeenschappelijke regelingen kent de bevoegdheid over een zienswijze **niet** met betrekking tot de jaarrekening en het algemeen en financieel kader. In de Wet gemeenschappelijke regelingen is wel de toezending aan de deelnemers geregeld (artikel 34b Wgr), en kent het college een (actieve) informatieplicht naar de raad op basis van artikel 169 van de Gemeentewet. Met dit voorstel komen we daaraan tegemoet.

1.2. Concept jaarrekening 2022
Het Dagelijks Bestuur van Wedeka heeft het jaarverslag en de voorlopige jaarrekening 2022 in zijn vergadering van 26 april 2023 behandeld en verzonden aan de deelnemende gemeenten. (zie voor verdere toelichting bij 'argumenten').

1.3 Ontwerpbegroting 2024:
Het Dagelijks Bestuur van Wedeka Bedrijven heeft op 26 april 2023 ingestemd met de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 deze aan de deelnemende gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling Wedeka gezonden. Als bijlage treft u deze ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenbegroting aan. Op grond van artikel 35, derde lid, Wet gemeenschappelijk regelingen kunnen de deelnemende gemeenteraden een zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. In dit voorstel wordt hierop ingegaan.

Het ligt in de planning dat het Algemeen Bestuur van Wedeka Bedrijven in zijn vergadering van 19 juli 2023 de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027 vaststelt.

Beoogd effect
Kennisnemen van de voorlopige jaarrekening 2022 van Wedeka Bedrijven en het beoordelen van de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenbegroting 2025-2027 van Wedeka Bedrijven.

Argumenten
Voorlopige jaarrekening 2022:
De vastgestelde begroting over 2022 liet een verwacht nadelig saldo van € 7.218.000,00 zien, deze werd door middel van een 1e begrotingswijziging aangepast naar een tekort van € 7.166.000,00. De jaarrekening over het jaar 2022 laat en lager tekort van €3.316.000,00 zien. Het Dagelijks Bestuur heeft besloten om hiervan € 1.316.000,00 toe te voegen aan de Algemene reserve van Wedeka om mogelijke verdere gevolgen van o.a. de hoge energieprijzen en inflatie en hogere loonkosten het hoofd te kunnen bieden. Een bedrag van € 2.000.000,00 wordt aan de gemeenten gerestitueerd, het aandeel voor de gemeente Stadskanaal is € 851.131,00.

Het lagere nadelig resultaat werd bereikt door:
- Lagere loon- en salariskosten voor ambtenaren (€838.000,00) en de WSW (€ 587.000,00).
- De rijksbijdragen waren aanzienlijk hoger (€846.000,00 + € 184.000,00 corona compensatiemiddelen).
- De netto opbrengsten waren hoger dan begroot (€ 878.000,00) voornamelijk veroorzaakt door meer opdrachten in de werksoorten hout en metaal.
- Overige ontwikkelingen leiden per saldo tot een nadeel van €17.000,00.

Op 26 april 2023 heeft Eshuis Registeraccountants een goedgekeurde controleverklaring bij de jaarrekening 2022 verstrekt. Dit geeft voldoende waarborg.

Ontwerpbegroting 2024:
Wedeka dient al vroeg in het jaar de ontwerpbegroting voor het komende jaar aan te leveren bij de gemeenten. Dit maakt dat de begroting wordt opgesteld op basis van gegevens die bij de start van het daadwerkelijke begrotingsjaar alweer gewijzigd zijn. In het begrotingsjaar volgt dan in het eerste kwartaal een begrotingswijziging. Bij de jaarrekening zien we al enkele jaren op rij een flink lager tekort dan bij de vastgestelde begroting werd geraamd.

Wedeka heeft het exploitatietekort in de meerjarenbegroting naar beneden bijgesteld en houdt rekening met hogere opbrengsten en kijkt tegelijkertijd kritisch waar het de inzet van ambtelijk personeel betreft. De opbrengsten dalen verder vanwege de afname van de WSW-populatie. Punt van aandacht blijven de stijgende bedrijfskosten en de onzekerheid met de huidige inflatie en wisselende energiekosten.

Wedeka is voortvarend aan de slag gegaan met de afspraken uit het ombouwplan, de komende jaren zullen de daadwerkelijke effecten van het ombouwplan zichtbaarder worden doordat o.a.:

- De samenwerking tussen gemeenten en Wedeka is verbeterd en er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van Ontwikkelcentra.
- De kosten beter onder controle zijn en plannen om vestigingen samen te voegen zullen eind 2023 al in Ter Apel en Stadskanaal zichtbaar worden.
- Opbrengsten worden verbeterd en de werksoorten diverser.

Zienswijze
We stellen u dan ook voor om de volgende zienswijze te geven bij de ontwerp begroting 2024:
"Wij hebben kennis genomen van de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming van Wedeka bedrijven. Wij constateren dat deze begroting en meerjarenraming een positiever beeld laat zien dan de voorgaande meerjarenraming.
Daarnaast constateren wij dat de afgelopen jaren bij de jaarrekening het exploitatietekort significant lager was dan waarmee bij de begroting van het betreffende jaar rekening werd gehouden.
Wij roepen u op door te gaan met het uitvoeren van de afspraken uit het Ombouwplan. Voorts roepen wij u op om bij de samenstelling van de begroting voor 2025 de begroting scherper op te stellen op basis van ervaringen bij de jaarrekeningen van de afgelopen jaren".

Aanpak/uitvoering/voortgang
Nadat uw raad kennis heeft genomen van de voorlopige jaarrekening 2022 en kennis heeft genomen van de ontwerpbegroting 2024 zal het Dagelijks Bestuur van Wedeka bedrijven hiervan schriftelijk op de hoogte worden gesteld. Het Dagelijks Bestuur van Wedeka zal uw zienswijze aanbieden aan het Algemeen Bestuur van Wedeka bedrijven.

Communicatie
Het Dagelijks Bestuur van Wedeka wordt met de bijgaande conceptbrief geïnformeerd over uw besluit, zie bijlage 4.

Juridische consequenties
Niet van toepassing.

Kosten, baten, dekking en subsidies
Voorlopige jaarrekening 2022:
Het resultaat van Wedeka in de concept jaarrekening 2022 is €3.316.000,00 minder negatief dan geraamd. In de jaarrekening wordt voorgesteld om van dit lagere negatieve resultaat € 2.000.000,00 te restitueren aan de gemeenten en €1.316.000,00 toe te voegen aan de Algemene reserve van Wedeka. Dit bedrag zal worden verrekend met de ontvangen gemeentelijke bijdragen. Voor Stadskanaal betekent dit een verrekening van € 851.131,00 welke als een incidentele baat is verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening 2022.

Ontwerpbegroting 2024:
In de ontwerpbegroting 2024 is een nadelig resultaat verwerkt van €6.721.000,00. Voor dit nadelig resultaat wordt een daling voorzien van €6.382.000,00 (2025) naar €6.219.000,00 (2026) tot €6.156.000,00 (2027).

Ten opzichte van het jaar 2023 van de huidige bijgestelde begroting (na 1e wijziging) betekent de nu voorliggende ontwerpbegroting een lagere gemeentelijke bijdrage van €10.000,00 in 2024 oplopend tot €250.000,00 in 2027.
Indien de huidige meerjarenbegroting wordt vergeleken met de ontwerpbegroting van Wedeka betekent dit voor de jaren 2024 en 2025 een daling van de exploitatiebijdrage met resp. €23.000,00 en €35.000,00. Daarna stijgt de exploitatiebijdrage met €36.000,00 in 2026 en €9.000,00 in 2027.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
Niet van toepassing

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief van Wedeka inzake jaarrekening 2022 en ontwerpbegroting 2024
2. Jaarstukken 2022 Wedeka bedrijven
3. Ontwerpbegroting 2024 Wedeka bedrijven
4. concept uitgaande brief aan Wedeka.

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

AvH